Търговска репутация

Излишъкът от прехвърленото възнаграждение, сумата на неконтролиращото участие в придобитото предприятие и справедливата стойност на предишни капиталови участия в придобитото предприятие към датата на придобиването, над справедливата стойност на придобитите разграничими нетни активи се отчита като търговска репутация.

След първоначалното признаване, търговската репутация се отчита по себестойност минус загуби от обезценка и не се амортизира. Търговската репутация подлежи на тест най-малко веднъж годишно, за да се определят евентуални загуби от обезценка.

Целта на теста за обезценка на търговската репутация е да се установи наличието на загуби от обезценка на балансовата стойност, представена като нематериален актив. В този контекст единиците, генериращи парични потоци, към които се причислява търговската репутация, се определят и тестват за обезценка. Загубата от обезценка е равна на разликата, ако е отрицателна, между възстановимата стойност и балансовата стойност. Първата е по-високата от справедливата стойност минус разходите по продажбата на единицата, генерираща парични потоци, и стойността й в употреба, т.е. настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат получени от единицата, генерираща парични потоци.

Справедливата стойност на единицата, генерираща парични потоци, се определя на база на текущи пазарни котировки или широко използвани техники за оценка. Стойността в употреба се основава на настоящата стойност на бъдещите входящи и изходящи парични потоци, като се отичат прогнозите по бюджетите/прогнозите, одобрени от ръководството и покриващи максимален период от пет години. Планираният резултат за периода, който е основа за определянето на бъдещи парични потоци, наред с други, се коригира допълнително, за да се отрази ефектът на вътрешногруповото презастраховане. Презастраховането, цедирано на ДЖИ ПИ Презастраховане, се изключва от Печалбата/ Загубата, тъй като то представлява вътрешногрупова сделка. В допълнение, то се коригира с разходите за външно презастраховане – изчисленията отразяват дела на презастрахователната дейност, ретроцедирана от ДЖИ ПИ Презастраховане на свободния пазар. Ако предишни загуби от обезценка, свързани с търговска репутация, вече не съществуват, те не могат да бъдат сторнирани. Ако търговската репутация е била отнесена към единица, генерираща парични потоци, и част от дейността в рамките на тази единица бъде продадена, търговската репутация, свързана с продадената дейност, се включва в балансовата стойност на дейността при определяне на печалбата или загубата от продажбата. Търговската репутация, продадена при тези обстоятелства, се оценява на базата на относителните стойности на продадената дейност и частта от запазената единица, генерираща парични потоци.

Настояща стойност на бъдещи печалби

При придобиване на портфейл от дългосрочни застрахователни договори или инвестиционни договори – пряко или чрез придобиването на предприятие, разликата между справедливата стойност на застрахователния пасив и стойността на застрахователните пасиви, оценени съгласно действащите счетоводни политики на Групата, се признава като актив. Този актив, който се нарича Настояща стойност на бъдещи печалби (НСБП) или стойност на придобита дейност (СПД), се изчислява на базата на актюерски изчисления, като се отчитат допусканията за бъдещите приходи от премии, вноските, смъртността, заболеваемостта, предсрочните прекратявания на полиците и възвращаемостта на инвестициите. НСБП се признава отделно по застрахователни сегменти и конкретни дружества.

НСБП се амортизира през периода на средния полезен живот на придобитите договори, като се използва метод за амортизация, отразяващ признаването на очакваната бъдеща печалба. Допусканията, използвани за разработването на метода за амортизация на НСБП, съответстват на тези, които са използвани при първоначалното й отчитане. Методът за амортизация подлежи на преглед всяка година, за да се прецени неговата надеждност и да се потвърди неговото съответствие с допусканията, използвани при оценката на съответните застрахователни провизии. Срокът на амортизация варира от 5 до 30 години за отделните портфейли, считано от датата на придобиване.

Що се отнася до животозастрахователните портфейли, възстановимата стойност на придобитите действащи договори се определя ежегодно чрез тест за адекватност на задълженията (ТАЗ) по отношение на застрахователните провизии – описан в бележка **Error! Reference source not found.** — като се отчитат, ако има такива, отсрочените аквизиционни разходи, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние. Ако има, загубите от обезценка се признават в консолидирания отчет за доходите.

Амортизацията и евентуалната обезценка на настоящата стойност на бъдещите печалби се признават в консолидирания отчет за доходите в елемент „Други разходи". Повече подробности са представени в бележка F.1.2.

Когато са налице признаци, че вече не съществува вече призната загуба от обезценка на НСБП от предходни години, балансовата стойност на НСБП се увеличава до нейната очаквана възстановима стойност. Увеличената балансова стойност на НСБП в резултат на сторнирането на загуба от обезценка, не може да надвишава балансовата стойност, която би била определена, ако не беше призната загуба от обезценка на НСБП през предишни години, нето от амортизацията начислена през това време.

Други нематериални активи

Нематериалните активи, които са придобити от Групата, се отчитат по себестойност, минус натрупана амортизация и загуби от обезценка.

Нематериалните активи с определени полезни животи се амортизират по линейния метод за период от 3 до 5 години, с изключение на нематериалните активи, признати в резултат от установеното сътрудничество с УниКредит Банк, където амортизационният срок е равен да договорния срок, който е 5 или 15 години, в зависимост от конкретния договор. Методите на амортизация, полезните животи и остатъчните стойности, ако не са несъществени, са обект на ежегодна преоценка. Ако през годината в даден актив е направена съществена допълнителна инвестиция, нейният полезен живот и остатъчна стойност се преоценяват към момента на добавянето на стойността на инвестицията към балансовата стойност на актива.

Търговската марка може да бъде призната, само когато е придобита от трета страна и се оценява по аквизиционни разходи минус загуби от обезценка. Аквизиционните разходи за тази цел представляват справедливата стойност на актива за активи, придобити в бизнес комбинации – например по метода за освобождаване от лицензионно възнаграждение, който се основава на приходите, свързани с марката и подходящия размер на лицензионното възнаграждение. Търговската марка е съществен нематериален актив, притежаван от Групата, и е пряко свързана с неговата дейност. Доколкото Групата няма намерение да преустанови употребата на търговската марка, се допуска, че тя има неограничен полезен живот.

Амортизацията и евентуалната обезценка на други нематериални активи се признават в консолидирания отчет за доходите в елемент „Други разходи". Повече подробности са представени в бележка F.1.2.

Когато са налице признаци, че вече не съществува вече призната загуба от обезценка на актив от предходни години, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата очаквана възстановима стойност. Увеличената балансова стойност на актива в резултат на сторнирането на загуба от обезценка, не може да надвишава балансовата стойност, която би била определена, ако не беше призната загуба от обезценка на актива през предишни години, нето от амортизацията начислена през това време.

D.1.2 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са тези, които са държани за получаване на приходи от наем, или за увеличаване на стойността на капитала, или и за двете. Имуществото, което е собственост на Групата, се третира като инвестиционен имот, ако не е заето от Групата или ако тя заема само незначителна част от имота.

Имоти, построени по стопански начин за бъдещо ползване като инвестиционни имоти, се класифицират като инвестиционни имоти.

За определянето на стойността на инвестиционните имоти, Групата прилага модела на цената на придобиването, определен в МСС 40, и възприема критериите за амортизация, описани в МСС 16. Моля вижте точка „Имоти и оборудване" (**Error! Reference source not found.**) за повече информация относно критериите, използвани от Групата. Приходите от наем от инвестиционни имоти се отчитат по линейния метод през срока на договора за наем.

Инвестиционните имоти се отписват или когато бъдат продадени или когато са трайно изведени от употреба и от тяхната продажба не се очакват никакви бъдещи икономически ползи. Разликата между нетните приходи от продажбата и балансовата стойност на актива се признава в консолидирания отчет за доходите през периода на отписване.

D.1.3 Имоти и оборудване

Имотите и оборудването се оценяват по покупна цена или производствени разходи, минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Историческата стойност включва разходите, които са пряко свързани с придобиването им.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на актива или се признават като отделен актив, както е подходящо и само когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, свързани с него, и тяхната стойност може да бъде определена надеждно. Всички ремонти и поддръжка се начисляват в консолидирания отчет за доходите през финансовия период, през който са възникнали.

Амортизацията се начислява по линейния метод и със следните амортизационни норми:

Елемент	Годишна амортизационна норма (%)
Сгради	10.00 – 20.00
Други материални активи и оборудване	5.88 - 33.33

Подобренията в наети недвижими имоти (увеличаване на техническата стойност), извършени във връзка с нает актив, се амортизират през срока на наема.

Съставните части на даден актив, които имат различен полезен живот или осигуряват ползи по различен начин, се признават като отделни активи с различни амортизационни норми.

Методите на амортизация, полезните животи и остатъчните стойности, ако не са несъществени, са обект на ежегодна преоценка. Ако през годината в даден актив е направена съществена допълнителна инвестиция, нейният полезен живот и остатъчна стойност се преоценяват към момента на добавянето на стойността на инвестицията към балансовата стойност на актива.

Лизинги, по които Групата поема в значителна част всички рискове и ползи от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. Имотите и оборудването, придобити под формата на финансов лизинг, се отчитат със сума, равна на по-ниската от справедливата стойност и настоящата стойност на минималните лизингови плащания в началото на срока на лизинга, минус натрупана амортизация и загуби от обезценка. Финансовият лизинг на имоти и оборудване не е съществен за Групата.

Съставна част на имот, машини и оборудване и всички основни части, които са признати първоначално, се отписват при освобождаване или когато от тяхната употреба или освобождаване не се очакват бъдещи икономически ползи.

Печалбите и загубите от освобождаване се определят чрез сравняване на постъпленията с балансовата стойност. Те се включват в консолидирания отчет за доходите в елемент „Други приходи“ или „Други разходи“.

D.1.4 Финансови активи

Финансовите активи включват финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (включително деривативи), финансови активи, налични за продажба, финансови активи, държани до падеж, заеми и вземания, парични средства и парични еквиваленти.

Финансовите активи се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато Групата стане страна по договорните разпоредби за инструмента. По отношение на стандартните покупко-продажби на финансови активи политиката на Групата е да ги признава като ги отчита към датата на сетълмента. Финансовите инструменти се оценяват първоначално по справедлива стойност плюс разходите по сделката, пряко свързани с придобиването или емитирането на финансовия инструмент, с изключение на финансовите инструменти по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовият актив се отписва, когато Групата прехвърли рисковете и ползите от собствеността на финансовия актив или изгуби контрол над договорните права, които включват този актив. Това се случва, когато правата бъдат реализирани, изтекат или бъдат преотстъпени.

Заеми и вземания

Заемите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими плащания, които не са котирани на активен пазар, различни от класифицираните по справедлива стойност в печалбата или загубата или класифицирани като налични за продажба.

След първоначалното им признаване по справедлива стойност, заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент, минус провизия за обезценка.

Финансови активи, държани до падеж

Държаните до падеж активи са недеривативни финансови активи с фиксирани или определими плащания, които са котирани на активен пазар и Групата има положителното намерение и способност да държи до падеж, освен тези:

a) Които Групата, при първоначално признаване, е определила по справедлива стойност в печалбата или загубата;
b) Които Групата е определила като налични за продажба;
c) Които отговарят на определението за заеми и вземания.

Финансовите активи, държани до падеж, се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент, минус загуби от обезценка. Амортизацията на премиите и отстъпките се отчита като приход от или разход за лихви.

Справедливата стойност на отделните ценни книжа в портфейла, държан до падеж, може временно да спадне под тяхната балансова стойност, но при условие че няма риск от възникване на значителни финансови трудности за емитента, ценните книжа не се считат за обезценени.

Продажбата на повече от незначителен размер държани до падеж ценни книжа, освен в изключителни случаи (например поради влошено кредитно качество на тези ценни книжа или приближаване до техния падеж) хвърля съмнения върху намерението и способността на предприятието да държи инвестиции до падеж. В следствие на това, на предприятието се забранява да използва класификацията държани до падеж за които и да било финансови активи в рамките на две финансови години. Всички негови държани до падеж инвестиции се рекласифицират като налични за продажба и се оценяват по справедлива стойност.

Финансови активи, налични за продажба

Наличните за продажба финансови активи са тези недеривативни финансови активи, които не са класифицирани като заеми и вземания, държани до падеж финансови активи или финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

След първоначалното им признаване, Групата отчита финансовите активи, налични за продажба, по тяхната справедлива стойност, без да се приспадат разходите по сделката, които могат да възникнат при продажбата или друг вид освобождаване. Изключение правят инструментите, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надлежно измерена, като те се отчитат по себестойност, включително разходите по сделката, минус загубите от обезценка.

Положителните или отрицателните разлики от преоценка на финансов актив, наличен за продажба, се признават в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка (виж бележка D.1.28) и в случай на парични елементи, например дългови ценни книжа, положителни и отрицателни курсови разлики.

Когато наличните за продажба активи бъдат отписани, кумулативните приходи или разходи, които по-рано са признати в друг всеобхватен доход, се признават в консолидирания отчет за доходите. Ако тези инструменти са лихвоносни, лихвата, изчислена по метода на ефективния лихвен процент, се признава в консолидирания отчет за доходите. Приходите от дивиденти се признават в консолидирания отчет за доходите като „Други приходи от инвестиции" – виж бележка **Error! Reference source not found.**.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата са финансови активи, държани за търгуване и нетъргуващи се финансови активи, които при първоначалното им признаване са отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите активи, държани за търгуване, са придобити или поети основно с цел генериране на печалба от краткосрочни колебания в цената или надценката на дилъра. Финансовите активи се класифицират като държани за търгуване, ако, независимо от причината поради която са придобити, те са част от портфейл, за който съществуват доказателства за наскоро реализирана фактическа краткосрочна печалба.

Финансовите активи, държани за търгуване, включват инвестиции и договори с деривативи, които не са определени като инструменти за ефективно хеджиране. Всички деривативи за търгуване, които са в състояние на нетно вземане (положителна справедлива стойност), както и закупените опции, се отчитат като активи за търгуване. Всички деривативи за търгуване, които са в състояние на нетно задължение (отрицателна справедлива стойност), както и записаните опции, се отчитат като финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Ако даден финансов актив вече не е държан с цел продажба или повторна покупка в краткосрочен план (независимо, че може да е първоначално придобит основно за тази цел), в много редки случаи финансовите активи могат да бъда рекласифицирани извън категорията на справедливата стойност в печалбата или загубата.

Групата определя финансовите активи, с които не се търгува, съгласно своята инвестиционна стратегия като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, ако съществува активен пазар и справедливата стойност може да бъде надеждно определена.

Правото на избор за отчитане по справедливата стойност се прилага само, когато:

- Това води до по-относима информация, тъй като съществено намалява несъответствието от оценяване или признаване („счетоводно несъответствие") на ценни книжа, включващи полици, обвързани с дялове в инвестиционен фонд;
- Група финансови активи се управлява и резултатите от нея се оценяват на база справедлива стойност, съгласно документирано управление на риска и инвестиционна стратегия, като на тази база на основните ръководни служители се предоставя информация;
- Даден договор съдържа един или повече значителни внедрени деривативи, освен ако внедреният дериватив не изменя значително паричните потоци, които в противен случай биха били необходими по договора или ако е ясно, че това разделение на внедрени деривативи е забранено.

След първоначалното признаване, всички финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедлива стойност. Печалбите и загубите, възникващи от промени в справедливите стойности на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите като „Други приходи"/„Други разходи" (валутните деривативи, освен деривативите, обвързани с дялове в инвестиционен фонд) или като „Нетни приходи/загуби от финансови инструменти по справедлива стойност в печалбата или загубата".

D.1.5 Презастрахователни активи

Презастрахователните активи включват фактическите или очаквани суми, които по силата на презастрахователни договори са възстановими от презастрахователи по отношение на технически резерви.

Презастрахователните активи, свързани с технически провизии, се създават въз основа на условията на презастрахователните договори и се оценяват на същата база като свързаните презастраховани пасиви. Групата отчита надбавка за прогнозни невъзстановими презастрахователни активи, ако има такива.